

Kunst op de Binnenrotte

Gemeente Rotterdam

SCULPTURE
INTERNATIONAL
ROTTERDAM

Kunst op de Binnenrotte

Maak een nieuw stadsplein met een nieuwe bestrating, uitnodigende terrassen, veel groen en een ligweide. Een plek waar het alle dagen van de week goed toeven is: deze opdracht kreeg het projectteam Binnenrotte. De nieuwe Binnenrotte mag met recht een succes genoemd worden; een vakjury heeft deze plek niet voor niets in 2018 uitgeroepen tot 'beste openbare ruimte' van Nederland.

Er zijn nu meer bomen, meer verblijfsplekken en ook de markt is gebleven. Toch is er nog steeds veel ruimte. Een groot, verrassend en direct aansprekend kunstwerk, dat verwijst naar het ontstaan van de stad op een 'dam' in de Rotte

én naar de aloude functie van de plek als marktplaats, is een mooie bekroning van de vernieuwde inrichting. Met deze opdracht gingen Sculpture International Rotterdam en de Gemeente Rotterdam aan de slag.

Ben Zegers (1962, Utrecht)

Kinderen tekenen en knutselen, maar in de puberleeftijd houden zij daar meestal mee op. Ben Zegers niet. Hij speelt met de maat van alledaagse voorwerpen waar anderen aan voor bijgaan. Zijn beelden zijn in vorm en inhoud zo elastisch, dat ze onop houdelijk van identiteit veranderen. Zo spelen zij een voortdurend spel met de verwachtingen en de fysieke aanwezigheid van de kijker.

Ben Zegers vestigde zich in 1988 in Rotterdam. De openheid, de frisse manier van kijken en de directe omgang van de Rotterdammers spraken hem aan. Museum Boijmans Van Beuningen wijdde in 1993 een solotentoonstelling aan de kunstenaar. In 1994 ontving Zegers de Charlotte Köhlerprijs van het Prins Bernhard Fonds. Zegers werken zijn te zien op verschillende plekken in Rotterdam, zoals de

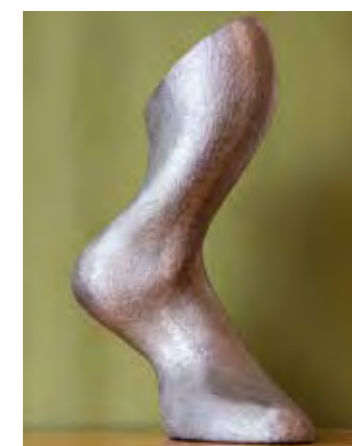
Raamvertellingen' in de Pendrechtse Melissantstraat en het monument 'Vaart Vrij!' voor vakbondsmen Edo Fimmen op Katendrecht. Zijn werk bevindt zich verder onder andere in collecties van Museum Boijmans Van Beuningen, het Gemeentemuseum Den Haag en de Caldic Collectie. Ben Zegers is lid van het College van Bestuur van de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam, maar hij woont en werkt als kunstenaar nog steeds in Rotterdam.

Tussen kijken en zien

In plaats van sokken kocht Ben Zegers jaren geleden een showmodel van een voet bij een verbaasde marktkoopman op de Binnenrotte. Had Zegers kunnen weten dat dit model hem later de basis voor een kunstwerk op dezelfde plek zou opleveren? Nee, maar toevallig is het niet. Of het nu gaat om objecten, boeken, folders, archeologische resten, krantenkoppen: hij pakt alles aan om zijn

verbeelding te voeden en om die met zijn handen vorm te geven. Hij werkt naar een idee toe, als iemand die oefent in kijken om te kunnen zien. Daarom verzamelt hij allerlei gebruiksvoorwerpen waarvan misschien alleen hij de waarde inziet; zo pakte hij op een goed moment het showmodel erbij. Dit model inspireerde Zegers tot het ontwerp van twee gestileerde voeten die tot 7,5 meter hoogte reiken.

Het kunstwerk herinnert aan de voetstappen van de eerste Rotterdammers.

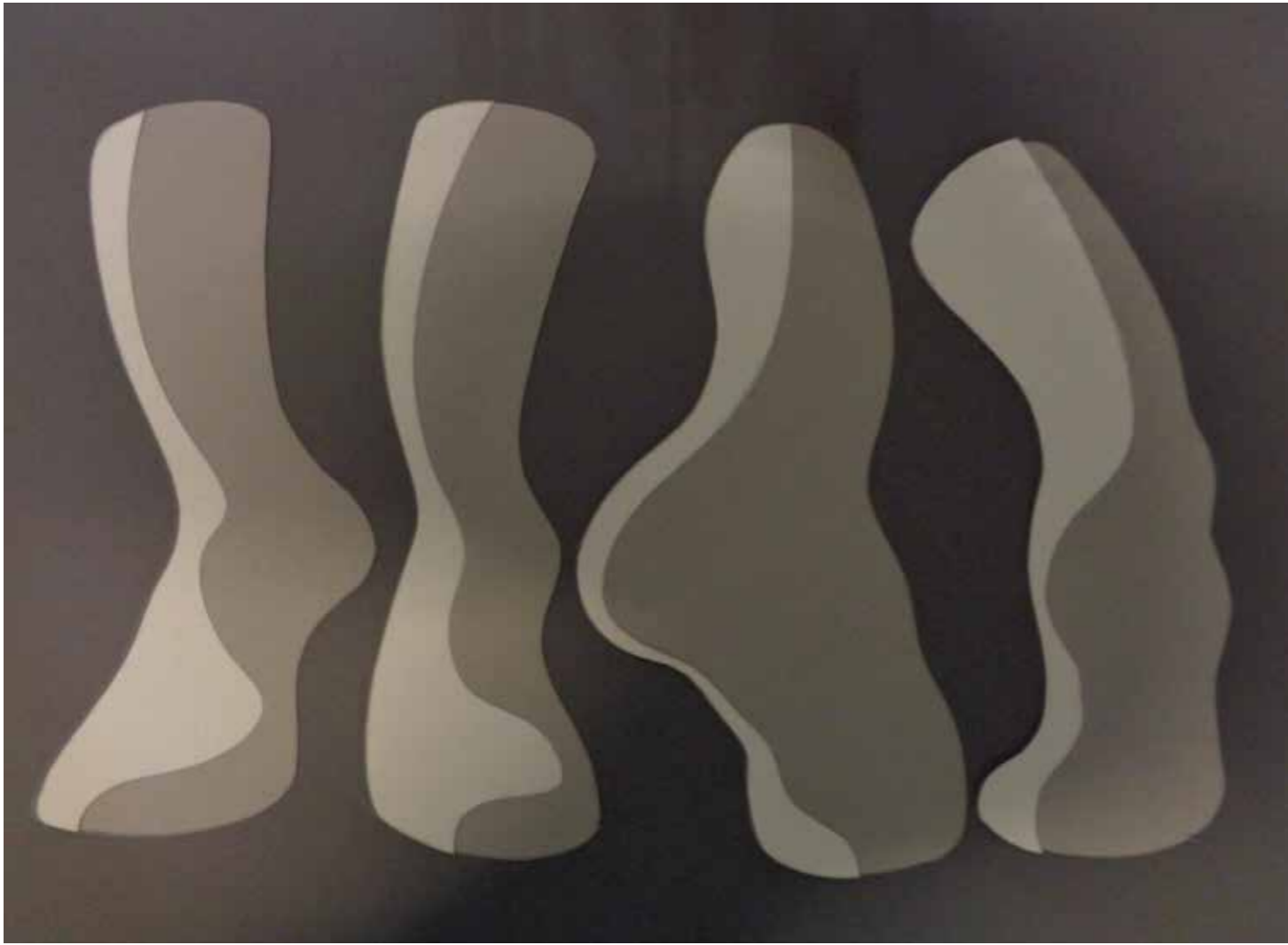
Het kunstwerk van Ben Zegers, met de poëtische titel 'Iedereen is dood behalve wij', is een kunstwerk waarmee de stad een statement maakt; een onophoudelijke oproep aan iedereen om er samen iets van te maken.

Tussen staan en dansen

Het kunstwerk herinnert aan het 'ontstaan' van Rotterdam, een 'oer-sprong' als het ware, waarmee de geschiedenis zich naar boven werkt en doorbreekt in de stad van nu. Twee beelden die in dialoog staan met elkaar, zoals klant en koopman die onderhandelen over de prijs. De opgeheven hak en de draaiing van de voeten versterken de ruimtelijkheid van het kunstwerk en geven het

een beweeglijke uitstraling, die past bij de dynamiek van de markt en de stad. Het is daarmee ook een elegant werk. Het danseresje van kunstenaar Degas uit de collectie van Museum Boijmans Van Beuningen stond model voor de positie van de twee voeten ten opzichte van elkaar. Zo zit tussen staan en dansen maar een paar passen.

Tussen verleden en toekomst

Het kunstwerk symboliseert de beweging tussen verleden en toekomst. Dat zien we ook terug in het maakproces. Afgieten is een eeuwenoude techniek, maar aluminium is een eigentijds materiaal, sterk en licht, dat aansluit bij het industriële karakter van havenstad Rotterdam. Zegers speelt bovendien een spel met de zwaartekracht, want ondanks de draaiing van de voeten staan beide stabiel op de grond. Dat intensiveert de ervaring van de plek. De voorbijganger kan de hak aanraken, zichzelf vaag weerspiegeld zien, van de gepolijste wreef afglijden of erop zitten om een patatje te eten.

Op de achtergrond zijn de contouren van het beoogde RottaNova te zien.

De dam in de Rotte

Rotterdam is, zoals de naam al suggereert, ontstaan op een dam in de Rotte. Deze dam, de huidige Hoogstraat, werd rond 1270 aangelegd en was bedoeld om overstromingen door de Maas te voorkomen, niet om de kleine Rotte tegen te houden. Sluizen loosden het water van de Rotte op de Maas. Rond 1300 woonden er slechts een paar honderd mensen op en rondom de dam, maar daarna groeide de kleine nederzetting snel uit tot een echte stad.

Maas, Rotte en Schie; Rotterdam is een kruispunt van waterwegen. Rond de dam in de Rotte ontstond een centrum van markten, waar schepen vanuit de wijde omgeving hun goederen naartoe brachten. Na de demping van de Rotte in 1870 en de opkomst van winkels en warenhuizen in de twintigste eeuw is de handel op straat afgenomen. Echter, twee dagen per week is de markt op de Binnenrotte nog altijd een centrum van bedrijvigheid.

De stad is regelmatig opgehoogd, waar door de oorspronkelijke dam geleidelijk uit het zicht is verdwenen in de grond tussen de Binnenrotte en de Koopgoot. Het kunstwerk van Ben Zegers herinnert aan de voetstappen van de eerste Rotterdammers en houdt zo de ontstaansgeschiedenis van onze stad levend.

opgraving Dubbele sluis 2016

Sculpture International Rotterdam (SIR) is een programma van CBK Rotterdam (Centrum Beeldende Kunst Rotterdam). Het is een levendig samenspel van collectie, tijdelijke kunstwerken, tentoonstellingen en experimenten. SIR onderzoekt de rol van de hedendaagse kunst en kunstenaar in de sterk veranderende publieke ruimte.

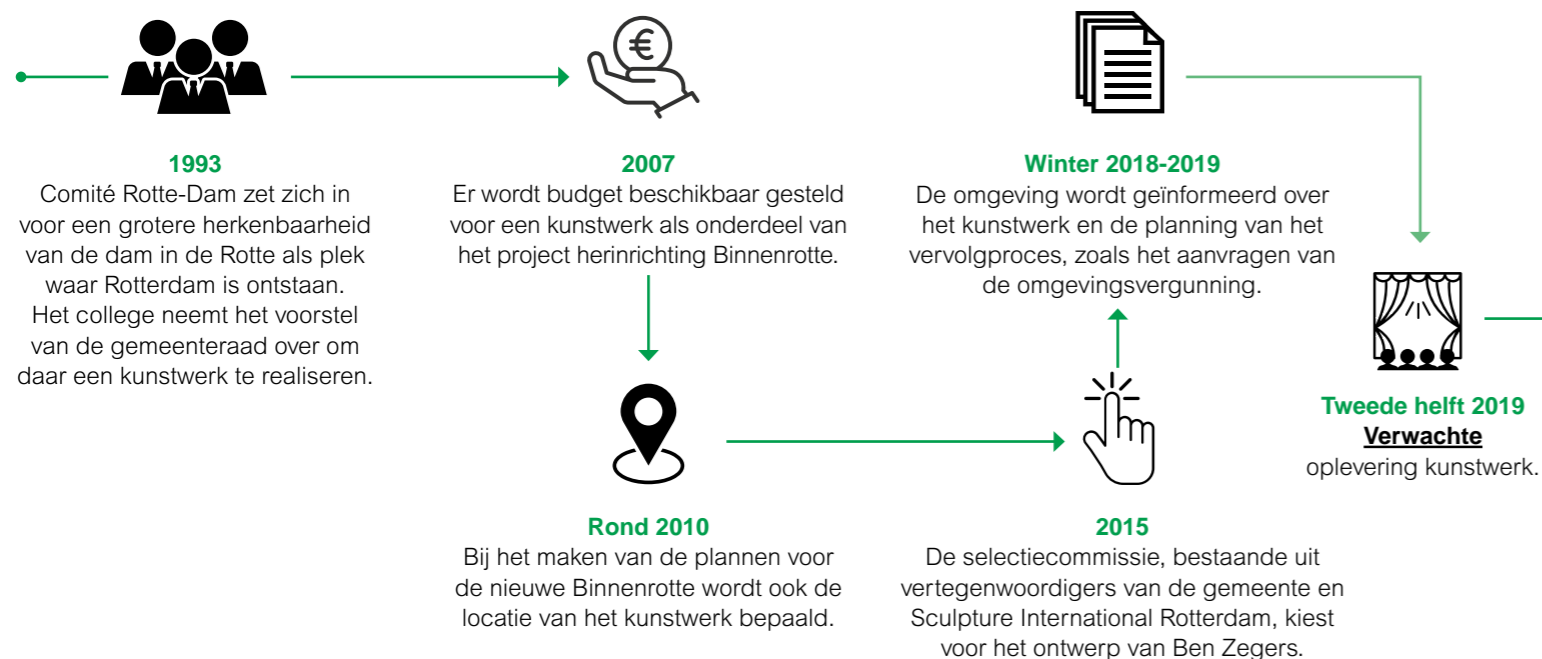
**SCULPTURE
INTERNATIONAL
ROTTERDAM**

Voor meer informatie: www.sculptureinternationalrotterdam.nl

Aanwinst internationale beeldencollectie

Rotterdams unieke internationale beeldencollectie bestaat uit 59 kunstwerken van grote kunsthistorische waarde. De beeldverzameling ontstond in de wederopbouwperiode en begon met aankopen door particuliere ondernemers van Naum Gabo's sculptuur Zonder titel, De verwoeste stad van Ossip Zadkine en Wall Reliëf No 1. van Henry Moore. Deze sculpturen werden in de loop der jaren de 'hoofdrolspelers' in de groeiende collectie, waarvan een deel te zien is op het beeldenterras langs de Westersingel. Ben Zegers' kunstwerk is een betekenisvolle aanwinst in deze rij gedurfde, aansprekende kunstwerken in de stad en voegt er een geheel eigen vorm, inhoud en functie aan toe.

Het proces

Colofon

Gemeente Rotterdam
Rotterdam.nl/binnenrotte

Sculpture International Rotterdam (SIR)
www.sculptureinternationalrotterdam.nl

Archeologie Rotterdam (BOOR)
Rotterdam.nl/archeologie

Ben Zegers
www.benzegers.nl

Ontwerp: Buro voor de Boeg
Afbeeldingen: 3D Capacity,
Ben Zegers,
Clara Granda,
Jan van der Ploeg

